

lig høje Udgifter, som Talen er om her, ere vi ikke alene berettigede, men absolut pligtige at holde igen og se, om det ikke var muligt at spare saadanne ny forøgede Udgifter, som Ministeren kræver i Aar, nemlig 110,000 Kr. til at udvide to af disse Statsskoler.

Den ærede Ordfører omtalte i sit Foredrag i foregaaende Møde denne Sag og nævnte, at der i Finansudvalget havde været talt om, hvorvidt disse Udgifter ikke kunde spares paa den Maade, at man gjorde en mere intensiv Brug af de Skolelokaler, som man nu har i Hillerød og Horsens lærde Skoler. Naar man vil se disse Skolers Undervisningsplaner efter, viser det sig, at de ældste Klasser ere meget smaa. Hvis man f. Eks. vil tage Horsens Skoleprogram, have de ældste Klasser for den sproglig-historiske og den matematisk-naturvidenskabelige Afdeling tilsammen ikke mere end 11 Elever, det vil sige 5 i den ene og 6 i den anden Afdeling. Naar Talen er om et saa ringe Antal som 5—6 Elever, synes jeg ikke, der kunde være noget i Vejen for, at man kunde bruge Skolelokalerne i et længere Tidsrum af Dagen, end man gør nu. Det er jo saa omtrent voksne Mennesker, man har i 6te studerende Klasse, og der var jo ikke noget i Vejen for, at det ene Hold f. Eks. læste om Formiddagen og det andet om Eftermiddagen, saa vilde saadanne to Hold Elever kunne benytte det samme Klasseværelse, og man sparede derved et Klasseværelse og indvandt altsaa en ret betydelig Plads. Det samme Forhold kunde ogsaa godt anvendes ved adskillige af de andre Klasser, der jo ogsaa kun tælle et meget begrænset Elevental. Nu staar der i den Skrivelse, hvormed Ministeriet ledsager dette Forslag, — den staar i Anmærkningerne — at ovre i Horsens er der intet Klasseværelse, der kan rumme 30 Elever. Nej, det kan godt være, men det er heller ikke nødvendigt, thi naar vi ville undersøge Eleventallet, er der ikke en eneste Klasse i Horsens Skole, der har 30 Elever, det højeste, der findes — det er i nogle af de yngste Klasser — er 25 Elever, og jeg tænker for øvrigt, at der heller aldrig i en Latinskoleklasse vil blive optaget 30 Elever, thi jeg tror ikke, der kan gives en forsvarlig Undervisning til saa mange Elever i een Klasse. Det er dog virkelig ganske spinkle Argumenter, som den højtærede Minister her fører frem. Hvis man ikke vil gaa til det, som vi have tænkt os i Finansudvalget: at gøre en mere intensiv Brug af Klasseværelserne,

ja, saa er der jo ogsaa den Udvej, at de meget godt kunde leje foreløbige Filialklasser. Det er jo dog i en By, hvor der er Lejligheder nok at faa, og der var jo ikke noget i Vejen for, at enkelte af Eleverne kunde henvises til Undervisning i et eller andet nærliggende Lokale. Der var ingen privat Skolebestyrer, der, hvis han var stillet saaledes, som Horsens og Hillerød Skoler ere, vilde lade udføre saa kostbare Byggeforetagender, som der er Tale om her; man vilde ad anden Vej se at finde Udveje. Men jeg forstaaer saa godt, at naar en Rektor ved, at han har Statskassen i Ryggen, at der kan han ty hen og faa Penge, saa ser man ikke saa nøje paa Skillingen. Og naar man saa har en Minister, som er velvillig, som straks kommer til Rigsdagen og forlanger 110,000 Kr., saa kan man i Grunden ikke fortænke disse Folk, som styre Skolerne i Horsens og Hillerød, i, at de sige: Lad os saa bare faa det, det koster os bare et Ord eller en Skrivelse, vi gaa til Ministeren, og han gaar til Rigsdagen, saa ligge Pengene paa Bordet. Og saa er den Ting klaret. Der er, siger jeg, naar vi se paa den urimelig dyre Undervisning, som vore Statsskoler for Tiden have, al mulig Grund til at tage denne Sag under den nøjeste Overvejelse, og det er det, som har bevæget Finansudvalget til foreløbig at nægte at gaa ind paa disse Spørgsmaal, men tage en ny Forhandling op med Ministeren og se at træffe en anden billigere Ordning.

Det, som gør, at disse Skoleelevers Antal er steget i Øjeblikket, er den ny Lov om Almenskoler, som vi fik i 1903. Den har jo haft til Følge, at det nu er langt lettere, end det har været tidligere, at blive optaget i en lærd Skole. Tidligere var Optagelsesprøven ret streng, og det var vanskeligt for Børnene at komme ind, men nu maa der jo ikke forlanges mere end ganske elementære Kundskaber, der maa ikke forlanges udoover, hvad en Almeskole kan bringe et Barn frem til ved 11 Aars Alderen. Vi kunne derfor forstaa, at Tilgangen til disse Skoler er bleven meget stor, og det er jo ikke alene fra selve Byerne, hvori disse Skoler ligge, men det er lige saa meget ude fra Landdistrikterne. Det er saaledes oplyst for mig, at i Horsens er omtrent Halvdelen af de Elever, som melde sig, fra Byen, den anden Halvdel af Eleverne kommer ind med Banen til Horsens. Og da, som sagt, Optagelsesprøven nu er gjort saa let og lempelig, kan man godt forstaa, at der kommer en stærkere Tilstrømning til disse